

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

A KISGAZDAPÁRT HIVATALOS ORGANUMA

Egy szám
2
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám: 164.

Felelős szerkesztő:
SZAU LICH ANTAL

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre . 100— K
Vidékre negyedévre . 140— K

Egy szám
2
korona

333 lakásigénylőt helyezett el a lakáshivatal.

Hetven menekült hivatalnok lakás nélkül. — Elsősorban a vagonlakókra kerül a sor a további áthelyezéseknél.

— A „Független Magyarország” tudósítása. —

Baja, szeptember 22.

A felszabadulás első napjaiban felszőlították Baján a lakáshivatalt, amelynek hatáskörébe utalták széles jogkörrel a bajai őzsza s fellelőgés lakáselrekvirálsí jogát. A lakáshivatal nélkül a miniszteri rendelet értelmében senkinek sincs joga kiadói a lakásait. A rendkívül fontos és nagy körültekintést igényelő hivatal élére dr. Kleinszék György városi titkári főügyészt állították, akinek helyettese Kovács Kálmán első oszt. városi könyvelő.

A Független Magyarország tudósítója megkérdezte dr. Csaplár Sándor lakáshivatali tisztviselőt, aki a lakáshivatal munkájáról a következőket mondotta: A lakáshivatal a legújabb miniszteri rendelet értelmében fel van jogosítva arra, hogy a menekült hivatalok elhelyezése tekintetében korlátlanul intézkedhessék. Egyébként az 1921. évi miniszteri rendelet alapján intézi a lakáselrekvirálsókat. Eddig mintegy négyszáz n jelentettek be igényüket, akik közül

333 lakásigénylőt helyeztünk el.

Az elhelyezés nem könnyű feladat, sokan megkérdőjelelték idegenkedve forradtát be a menekülteket. A közhírség nagyobb áldozatkészségre volna ebben a hazafias akcióban szükséges. Mi mindenesetre megértéssel vagyunk minden jogos óhajjal szemben úgy a háziurak, mint a menekültek oldaláról. Nagyon gyakran megtörténik, hogy megértjük a lakásigénylőket: Reducálják kissébbre az igényeiket a lakást illetően. Másrészt a bajai pogártársainknak is megmagyaráztuk, hogy hazánk szomorú sorsa hozza ezt magával, hogy szükségbe kel vonni a megszokott kényelmes lakásaikat.

Rendkívül nehéz probléma a bajai házak építkezési módjára való tekintettel, a konyhakérdés.

Ugyanis sok helyen 6-8 szobás lakás mellett egy konyha van a házban. Már most, ha két szobát elrekvirálsunk, akkor a belehelyezett családnak nem lesz konyhája. A közös konyha pedig szociális szempontból sem ideális intézmény. Ilyen helyeken óhajtható volna, ha a mo-

sókönyha szolgálna konyhul a behelyezett lakó rész r. Ezt különben már több helyen is felajánlották. Most folyik azoknak az elhelyezése, akik mostanában érkeztek. Hetven család ról van szó és remélhető, hogy a közeljövőben ezek is fogják jutni.

Egy antanthatalom nem engedi, hogy Jugoszlávia hátbatámadja Magyarországot.

Bécs. A Neues Wiener Tageblatt ántant forrásból a következőket közli:

Tudni vélik, hogy a jugoszláv kormány egy nagyhatalom részéről igen komoly hangú jegyzéket kapott amelyben kijelentik, hogy Jugoszlávia aktív beavatkozását még abban az esetben, ha Magyarország továbbra is vonakodik Nyugatmagyarországot kiűriteni semmi szín alatt se fogja megengedni, viszont ha Magyar-

ország és Csehszlovákia között konfliktusra kerülne a dolog, ami egyelőre még teljesen valószínűtlen, de nem lehetetlen, mert hisz Magyarország ezen alkalommal szemben agresszív politikára ragadtatta magát akkor is kikötötték, hogy a jugoszláv csapatok csak a saját határaik biztosítására sorítkozhatnak.

A brünni találkozás.

Benes közvetít a nyugatmagyarországi kérdésben.

Brünn, szept. 27. Bánffy gróf és Benes Ede cseh külügyminiszter találkozásán, amely a tartomány igazgatóság épületében ment végbe, a nyugatmagyarországi helyzetet beszélik meg. Megállapodtak abban, hogy előbb a szövetséges nagyhatalmakat tájékoztatják a helyzetről. A tanácskozáson részt vettek cseh részről Benes, Masaryk követségi tanácsos és Primpf miniszteri tanácsos, magyar részről Bánffy gróf Khuen-Héderváry Károly és Matuska ügyvivő. A tanácskozás reggel 8 órától déli 12 óra 30 percig tartott. A magyar kiküldöttek 12 óra 50 perckor Pozsonyot át visszatértek Budapestre.

Prága, szept. 27. A Cseko-Slovensko Republika írja, hogy a csehszlovák köztársaság amikor azon fárado-

zott, hogy két szomszédos állam konfliktusát békésen kiegyenlítse, legjobb cáfolatot adta a kisantról s főleg Csehszlovágról szóló fantasztikus híreknek, mintha Magyarország belső ügyeibe fegyveresen akarna beavatkozni s mintha Nyugatmagyarországot a cseh és jugoszláv közti korridor megteremtésére akarna a helyzetet felhasználni.

Budapest, szeptember 27. MTI. jelenti Bécsből. Benes csehszlovák külügyminiszter és Bánffy Miklós gróf magyar külügyminiszter e hó 26-án Brünnben tanácskoztak Nyugatmagyarországról. Megegyeztek abban, hogy békés megegyezésükről tájékoztatni fogják a nagyhatalmakat Bécsben valószínűnek tartják, hogy ez a megegyezés általános megnyugvást idéz elő.

Kis táviratok.

Hötzenlof Konrád volt vezéréri főnök memoarjait a bécsi Reola vállalat rövidesen kiadja. Első kötet Konrád és báró Arentthal-Lax volt külügyminiszter viszálykodásait tartalmazza — Hubay Jenő világhírű magyar komponista dirigálja Prágában a Karczin Anna című saját szerzeményű operáját. — Lerida spanyol városban csanakázó dardisták ladija felborult és 58-an a vízbe fulltak. — A ravenna Dante ünnepélyen egy hirdár értelem megjegyzése miatt vers verekedés történt a faszisták és a szocialisták közt. A szocialisták egyesületi házat lerombolák a nacionalisták. — Egy cseh törvényjavaslat a női és férfi állami alkalmazottakat teljesen egyenjogosítja a tanítónak. a coelibatus alól feloldja. — Temesvárt a rendőrség betiltotta a borbélyüzletekben a borbávaló rendszert, mert a borbélymunkások bérébe már be van számítva a borbávaló — Manin az erdélyi nemzeti párt vezére a kolozsvári konferencián kijelentette, hogy a liberális párttal egyezsége nem köt, mert működését az országra károsnak tartja. — Romániában és Erdélyben beügyminiszteri rendelet alapján szigorúan megbüntetik azt, aki lovakat kínozza. (A sziguranca azonban kizozhatja a magyarokat) — A görög főhadiszállás vereséget ismer be s hogy a görög csapatok Purbak és Sakra folyók között Estri-Csehirre vonultak vissza. — Az Erdélyi igazságügyi státuszban magyar nyelvű előzetesek történetek. A akbár. a tözsfűtés 20-30 százalékra emelték — A nagyváradi vasuti állomás, amelynek tetőjavításánál a cink ovasztásához benzint használtak, vizyázatlanság következtében leégtek. A tűz megemésztette az összes táviróvezetékkeket is. — Gerhart Hauptmann német írók és művészek a német birodalom elnökévé akarták választani. A világhírű író kijelentette, hogy az írói munkásságot nem hagyja abba s nem lép politikai pályára.

Tankönyvhiány és tankönyvuzsora.

Mindig drágább lesz a tudomány.

A (Független Magyarország tudósítás.) Az idei iskola év beköszönése súlyos gondot okoz a szülőknek, miből fedezik nehéz anyagi viszonyaik közepette gyermekeik tankönyvszükségletét. — Azok az idők ugyanis rég elmúltak, mikor még a gimnázium előtt volt a könyvbörze és egy ezüst forintból még egy-két hatos vissza is járt és a diákság mégis minden iskolakönyvét beszerezte.

A diákokban került kedvezményes áron forgalomba Könyv-Börze a gibráta, amelyből egy bankár rosszul tanulta meg a számokkal való eszonglérbödést és megbukott; itt ártók kufárok a tudományok könyveit, Ovidus Arsamandiját, Vergilius bukóikait és Cicero szónoki remekait a többi latin és görög klasszikusokká. Itt voltak olcsón beszerezhetőek a puskák és tilos segédszükséglet, amelyek mind a középiskolák túlerhelt tanrendballonjain segíthettek.

Jó néhány év óta azonban, mióta a papír ára úgy felment, mint az aranyé és mióta a bajjai könyvpiac hermetice el volt zárva Budapestől a megfigyelt tankönyvet nem frissítették fel itt új raklímányra, — erről az olcsó beszerzési forrásról nem lehet szó. Hogy a tankönyvpiacot megvilágítsuk, elég rámutatni arra, hogy például egy első elemistának szüksége van

1 palatábra palavasóval 39 K
1 olvasókönyvre 6 K

Összesen 45 K

míg békében ugyanezt 50—60 fillérről be tudta a szülő szerezni. Természetesen egy második elemista könyv és taneszköz szükséglete jóval drágább. Nyolcvan száz koronánál olcsóbban nem lehet kiállítani Régi boldog idők, mondja az egyik szülő, olyan irkért, amit yet valamikor 20 fillért vettünk, most 7 koronát adtam. Egy 2-es „Hardmuth“ ceruza 8 korona. Most tessék elgondolni: Két fiam van. Az egyik elemista, a másik pedig második gimnáziumba most iratkozott be. Az ő tankönyveit képelem 257 koronát fizettem ki. Bizonny nem kis dolog ma a gyerekeket tanítani!

Egész joggal siránkoznak a szülők közül azok is, akik elég jó anyagi viszonyok között élnek, de gondoljunk azokra a szegényesorsú gyermekekre, akik képtelenek ezeket a könyveket megfizetni. Nagyobb arányú akcióra gondolunk, amelyek keretében mindazok, akik használható régi könyvekkel rendelkeznek, felajánlásukat a szegény iskolás gyermekek részére

Nincsen magyar hivatalnok Szabadkán.

Minden magyar hivatalnokot leváltanak, amint pótolni tudják.

— A „Független Magyarország“ szabadkai levelezőjeől —

Szabadkán a szűk látókörű nacionalista szerbek egyre képtelenebb intézkedésekkel próbálják stabilizálni kakaslábon forgó uralmukat. Minden magyar, minden sváb megbízhatatlan nekik s mindentől, ami a régi magyar állapotokra és minta közigazgatásra emlékezteti őket, szabadulni akarnak. Ezért utasítják ki a magyarokat s ezért csapják el hivatalaikból a magyar tisztviselőket még akkor is, ha esküt is tettek, mert a szerbek senkiben, sem magyarban, sem zsidóban, sem bunyevácban meg nem bíznak, hanem csak a gör. keleti valásu pravoszlávokban.

Szabadkán és Bácska-Bánátban megint erős áramlat indult a magyar tisztviselők ellen minden vonalon s most az a helyzet, vagy mind elbocsátják, vagy a szerb kormány a szupstinától kapott diktatórius felhatalmazás alapján le akarják helyezni őket Macedóniába szerbül tanulni, szerbül érezni és eldalkánizálódni. A szabadkai jugoszláv postafőnököt Loncsárevics Mihályt, aki eddig Szegeden volt postafőtiszt,

már át is helyezték Skopljébe. A tisztviselők közt ez a két választás áll: elbocsátás, vagy Macedónia. A sívár Macedóniába azonban senki sem akar menni s inkább elbocsátatják magukat még a szerbeknek behódolt bunyevác és szerb hivatalnokok is s így kilátás van arra, hogy rövidesen újból tömegesen fognak Jugoszláviából Magyarországra özőlni szolgálatukból elbocsátott tisztviselők.

A jugoszlávok különösen a vasutra vetették magukat s legutóbb a vasutól ismét elbocsátottak hat alkalma zottat, még pedig olyanokat, akik esküt tettek a szerbeknek. Ezeknél most már az volt a baj, hogy magyar nevük van. Hiába érve tettek az illetők azzal, hogy esküt tettek, elesapták s most állás nélkül nyomorognak a tél előtt. Ezek mind át készülnek jönni Magyarországra. Ezeknek az volt a bűnük, hogy magyarul tudnak, hogy magyar hangzásu nevük volt s hogy még a magyar uralomra emlékeztek. A szerbeknek az a tervük, hogy mindenkit leváltanak, még ha esküt is tett az illető, amint megfelelő erőt kapnak, szóval amint pótolni tudják őket.

A belügyminiszter iparellenes elszólása.

Miért mondott le az Ipartestület előljárósága?

— A Független Magyarország munkatársától —

Jelentettük már, hogy az Ipartestület előljárósága, amelyet a szerb terror alatt véghez vitt márciusi választás kínos helyzet elé állított a magyar államesszenc szempontjából, — elegáns, de később feltétlenül bekövetkező gesztussal lemondott. A lemondott előljárók Beslics Antal, Baesics Mihály, Zekovics Mátyás, Jankovics Péter, Mihályovics Sándor, Petrich Károly, Vancsura Eadre, Mióvácz Béa, Szabó Antal, Reichenberg Gáspár, Nuszpl Lőrinc, Kozma Ferenc, Glückmann Pál, Ferró József, Brandt Jakab, Husyadi István, Kellor Mátyás, Liebl Rezső, Lukcs Tamás, szomszédos Kulisics Mátyás, Mojzes Péter és Frákl Ignác, akiknek a helyébe a legközelebbi tisztújító közgyűlésen új tagokat fognak választani.

Szó van azonban arról is, hogy nem mondanak le az összes tagok, hanem egy része megmarad s ezzel is tüntet amellett, hogy a szerbek által behelyesettekkel nem azonosítja magát. Ebben az ügyben egyébként ma este lesz az Ipartestületben értekezés.

Dr. Fehérváry Dezső az ipartestületi előljáróság lemondásáról és a belügyminiszter iparellenes elszólásáról a következőket mondta:

— Az Ipartestület előljáróságánál arra való tekintettel, hogy egyrészt márciusban kényszerítés alatt folytatták le a választást, másrészt pedig nem oda való elemek kerültek be, szóba került, hogy lemondassuk.

— Az iparhatósági biztosi állásról magam is le fogok mondani, hogy azonban ezt az elő-

járóság lemondása előtt tisztelegem meg, vagy utána, még nem határoztam el.

— Az új előljáróság megválasztása tehát előljáróság rövid idő múlva meg fog történni és az iparosságnak új előljáróság vezetője mellett alkalma lesz, hogy megvalósítsa azokat a terveket, amelyek nagy lendülettel fogják előre vinni az iparosságot.

Igaz e az, hogy az iparosság körében bizonyos lehűlést és elégedetlenséget váltott ki gróf Ráday belügyminiszter legutóbbi látogatása alkalmával adott válasza. Mi okozta ezt?

— A kegyelmes ur választást sokan félreértették. Ugyanis a belügyminiszter ur úgy kezdte beszédét, hogy ő a lemondáskor az agrár dolgokkal és ennek a problémáival foglalkozott. Hisz elvágta az ország maga is agrárország — mondta Ráday — az én őseim is a föld megművelésével foglalkoztak. Én azonban tudom, hogy az ipar ép oly fontos szerve az ország gazdasági életének, mint a föld s egyúttal beszéde további folyamán hangzott, hogy súlyt helyez az iparosság munkájára az ország ujjaépítésében.

— Valószínűnek tartom, hogy a belügyminiszter első mondatát sérelmezte az iparosság bizonyos része, azt azonban véleményem szerint elosztotta a kegyelmes ur beszédének többi része. Hogy Ráday belügyminiszter milyen objektív és megértéssel nyúlt az iparosság sorsához, mutatja az, hogy eltávozása után pár nap múlva már leküldte megbízóját, Csizmazia Lajos szakiskolai tanárt a bajai iparosság helyzetének tanulmányozására. Nem a belügyminiszter ur hibáján, hogy Csizmazia kiküldött még egy-két órái itt tartózkodás után már tovább utazott anélkül, hogy személyesen győződött volna meg a hibákról és bajokról.

— Annyit mindenesetre megjegyezhetek, hogy az iparosság úgy a nemzeti hadsereg, mint a polgári hatóságok részéről adott esetekben a legnagyobb előzé kegyességgel találkozik.

Ujjáalakul a cseh kormány.

Prága, szeptember 26. Svehla képviselő ki a cseh kormányzó pártok megbízásából terveket készített a kormány újraszervezésére, nyilatkozott az új kormányról, Ezeriat Benes lenne miniszter elnök és emellett továbbra is elnézné a külügyi tárcát Belügyminiszter Czery volt miniszterelnök lesz.

Kristukor

9 K

KOokor

15 K

Fehérleum

Rónzsef

üzletéhsány-utóán

Ö
ne
Eival
ül
Hissel
Hissel
Hissel
AM
AZ
ciól
sá
— A
A
ente
Gyö
elböl
emel
meg
hely
ben
szék
Az
hogy
Záb
depu
vaze
v. f
vöd,
Dr.
A d
fejle
kat
snay
taeni
szék
Sz
kabi
titb
ügy
Gyö
állan
ter
Ma,
jára
ság,
több
felvi
fiat
társ
Eng
ger
Mik
asas
ahol
delu
test
meg
zeti
lést
dr I
gim
zeim
ügy
bad
tagi
tani
lan
kás
bök

Özv. Halbrohr Sándorné és Társai fiókja nemzetközi szállítási és bizományi iroda a postahivatal épületében.

Elvállal minden e szakba vágó műveleteket, u. m. elvámolást, transitálást, áru szállítását bel- és külföldre, a legolcsóbb díjtétel mellett Gyűjtőforgalom Wien és Budapestre. Képvisele az összes államokban

Híszek egy Istenben,
Híszek egy hazában,
Híszek egy Isteni örök igazságban,
Híszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

A NAPESEMÉNYEI

Az ügyvédi kör deputációjában keresi fel az igazságügyi államtitkárt.

— A Független Magyarország munkatársától —

A bajai ügyvédi kör tegnap este 6 órakor Dr. Klónácz György városi tiszti főügyész elnöklése alatt ülést tartott, amelyen 81 személlyel állapították meg hogy a törvényszék vissza-helyezésére irányuló akció részben sikerre vezetett a törvényeségi kirendeléség felállításával. Az ügyvédi kör elhatározta, hogy deputációjában keresi fel Ziborszky h. államtitkárt. A deputációt Dr. Klónácz György vezeti, tagjai Dr. Kiss György v. főispán-kormánybiztos, ügyvéd, Dr. Lemberger Ármán és Dr. Fischhof Zsigmond ügyvédek. A deputáció ügyvédek kifogják fejteni a h. államtitkár előterjesztését az indokokat, amelyek alapján a lehető legelőnyösebb feltételek mellett a bajai törvényszék vissza-helyezését.

Szó van arról is, hogy szűkebbkörű bankett lesz az államtitkár tiszteletére, amelyen az ügyvédi kör nevében Dr. Kiss György v. főispán üdvözlő az államtitkár.

Hazafias ismeretterjesztő előadás Baján.

Ma, kedden este Szegedre. Bajára érkezik egy nagyobb társaság, hogy itt, valamint Bácska többi felszabadult községeiben felvilágosítsa és tájékoztassa hazafias előadásokat tartanak. A társaság tagjai Gombkötő Antal, Engel János, Baross Péter, Heger József, Molnár Lajos, Veres Miklós és Bajkay Lajos. A társaság első állomása Baja lesz, ahol szeptember 28-án, szombat délután fél hat órakor az Ipartestület nagytermében tartják meg az ismeretterjesztő, nemzeti célokra és a nemzeti nevelést szolgáló előadást, amelyet dr. Kürthy Menyhért cisztérici gimnáziumi igazgató fog bevezetni, Utána Gombkötő tanfelügyelő a népfőiskoláról tart szabad előadást. A társaság más tagjai is fognak beszédeket tartani a komáromi alatti tarhatatlan állapotokról, a polgári pártkormányradalomról, a trianoni békeszerződés iránti igazság-

Baja város fejlesztése.

Irta: Antalfy Ferenc műépítész.

I

Talán első eset, hogy Baja város építkezési fejlődésével és municipális életünkben való nagy vonulással a helyi foglalkoztatás és szerény szak-képzettségével a közérdeket szolgálhatom tervezéseimmel, jóakaratu szakembereim utmutatásaimmal, amelyekből a jószándék és altruizmus, valamint ennek a városnak szeretője és fejlődésért való aggódó lelkesedése nem tagadható meg.

Kétségtelen, hogy az ország megcsönkítése és a határok megszüntetése Baját is fellendítették és a közérdeket Baját felelőtlétek és ezzel mintegy forradalmi átalakítás előindították Baját gazdasági, mint más kulturális szempontból. E lap hasábjain egyelőre a gazdasági átalakításról és a lakásépítésről az ezzel kapcsolatos átalakítás és ennek következményei szempontjából óhajtom értesíteni, szemeltetve a lehetőségekre, miképpen lehetne a lakásépítést megtervezni.

Ez a probléma a taglalásnál önkéntesül is felerősül az a gondolat, hogy lakásokat kell termelni, előszörben pedig kishivatások lakásokat kellene építeni. Foglalkozunk a lakások építésének tervezésével és arra az eredményre jutottam, hogy a földszintes lakások — az általános építkezési formák szerint — nem vezetnek célhoz: a lakásépítés megoldásához, mert felismerjük oly nagy költséget igényel, hogy például egy-két szobás lakás építési költségeit amortizációs költségen formájában nem tudná törleszteni egy tisztviselő még abban az esetben sem, ha az állam, vagy a város a lakbérlelményét kifizetésre emelvé is.

Nyilvánvaló a terv keresztül-vihetelensége, tehát más megol-

dási módot kell keresnünk, amely a mai anyagdrágaság mellett is olcsóbbá teszi a lakásépítést. A földszintes lakások építésének tervével szakkítani kell és egy emeletes kert házat kell építeni, amelyek iránylag olcsóbbak. Ha pedig nem riadunk vissza a padlás nélküli építkezésről, akkor azt hiszem, már el is értük célunkat. Külföldön, így előszörben Srájeban, ha a keleti és déli kantonokba és más államokba utazunk, mindinkább szaporodik a tető nélküli házak száma. A melegebb éghajlatú államokban meg kell építeni az építési móddal barátkozunk, különösen ma, amikor az építési anyagok olcsó kihatásúak a föld. A padlás sok minden célra használható, de ezt ügyesen lehetne pótolni egy külön épített és olcsó kamrával.

Alljon itt egy összehasonlítás arra vonatkozólag, hogy mennyivel drágább egy földszintes két szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, kamra és egy kis teraszról álló lakásé, mint az ugyanezen helyiségekből álló, de svájci modorban épített emeletes lakásé. A földszintes lakás a mai egy napra szóló efa-mér anyag és munkaárak mellett telek nélkül 3081825 korona-ba kerülne, az em. költségvetésem szerint, míg az egyemeletes ház, amely két lakást tartalmazna, 461399 korona-ba kerülne, mivel megakarítunk egy alapot, egy lábazatot, egy mennyezetet és egy tetőt s ezzel az emeleten csak egy lépcsőházzal bővül az épület a földszintes ház relációjában. Két lakás termelésénél tehát 154966 korona megtakarítás mutatkozik, leszámítva azt a szociális elbonyt, hogy egy lakás helyett kettő áll rendelkezésre.

foglalkoztató ipartelepek részére azonnal szállítsa a nagyobb mennyiségű korpát feldolgozástól fuvarköltség nélkül métermésszerűen körülbelül korona árban, amely összegben az 1 és egy fél százalékos forgalmiadó és a szák is benne van, Futura r-t Baja

— A közalkalmazottak haladéktalanul jelentkeznek az illetményeiket számfeltevő hivatalnál a faultványok kiállítására végett.

— A garnizon új parancsnoka. Vitéz Rátvay Imre ezredes helyettesével a garnizon feletti parancsnokságot, valamint a bajai állomásparancsnokságot M. Veczky-Langer Henrik volt 86 os alezredes vette át, aki eddig Kiskunfélegyháza tejesített szolgálatot.

— A városi tanács ülése. A városi tanács ma délelőtt dr. Vojnich Ferenc polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek el.

— Kedvezményes ruha és cipő. A közalkalmazottak felhívának, hogy kedvezményes ruha és cipő igényüket külön külön mindegyikre az illetményeiket számfeltevő hivataloknál irásban haladéktalanul jelelték be. Természetesen, akik már ilyenben részesültek, számba nem vétetnek.

x Ezüstkoronát. darabonként 20 koronáig, aranyat 80—100 koronáig bevált Bácskányi és Páncsics ékszerészek. (Plébánia templom mellett.)

x Orvosi hír. Dr. Földes Mihály, urológus és bőrgyógyász. Orvosi rendelője nemi- és vérébetegek részére d. e. 7—12 ig, d. u. 2—4 ig. Lakás: Erzsébet királyné-utca 19 sz. Telefon: 8 sz

Csonka-Magyarország nem ország Egész Magyarország mennyország

Testedzés.

A garnizon vasárnapi sportünnepélye.

Vasárnap délután hatalmas tömeg nézte végig a spottelepen katonazene játékaival megrendezett garnizon sportünnepélyt, amelyet farkasfalvi Mankó Gyula szász és Benker József főgy Nagy Dániel és Jónás József hadasgyok rendeztek. Az ünnepélyt megtekintette az éppen Baján idős Jankó Kocsárd vezérőrnagy, szegedi körletparancs-

talanságairól, a lehetetlen határokról, amelyek Magyarországon politikai, gazdasági, pénzügyi és társadalmi válságot idéztek elő. Az előadás megrendezéséről hétfőn este tárgyaltak a városküzán a sajtó képviselői és a társadalmi egyesületek elnökei. Az előadásra meghívják a megyei és városi tisztviselőket, valamint az állampénztár, járásbíró, tanfelügyelő, pénzügyi igazgatóság tisztviselőit, az

ipartestület, az összes jótékonyági egyesületek, Katolikus Népszövetséget, Katolikus Legényegyletet, a Bacsóváci Olvasókört, az iskolák tanári és tanítói testületét, a felsőbb diákokat, a tanulóifjúság szüleit, tisztikart és a legénységet, ezenkívül a város széleskörűen gondolkodó polgárait.

— Gazdák figyelmébe. A gazdaságosság, állattartás, szövetkezetek és közlegyek, bányák és nagyobbüzemi munkái

Pistukor
Csonkukor
15
Rónzsef
zletébriny-
utóán

MANHOLD szállítási vállalat, Baja, Tóth Kálmán-u. 27.

Elvállal minden e szakba vágó műveleteket, úgy mint felelősség mellett szakszerű butor-szállításokat, tranzitálást, eivámolást, gyorsan és pontosan, a legolcsóbb díjtételek mellett.

nok is, Sroy vesékhari ezredes és Vitéz Rátvay Imre ezredes kíséretében.

Elsőször kézből vezeti színdzsalóval szabványgyakorlatok, majd pillanatok alatt embergúlkát mutatnak be. Következtek a sportszámok. A 4x100 m. stafétában a 9. század győzött. A 400 m. futás győztese Karlovich volt, a magasugrásban a díjat Para Mózes 8. század helyi önkéntes tizedes vette el. Következett a harcászati sport. A startnál három lövést leadni, 60 m-t futni ekkor a cél előtt dobótávolságból két kézigyűrűt kidobni a célra, majd saurogyanul átszaladni a cél alakot s aki mindent legelőször megcsinálta, az volt a győztes. Ezt a bajai zászlóalj futbalcsapata és a BSE közötti barátságos match követte. A katonacsapat legyőzte a civil klubot. Félidő alatt érkeztek be teljes felszereléssel a 12 km-es uti versenyzői. Az első 400, a második 300, a harmadik 200, a többi 100-100 korona jutalomra részesült s kezét fogt velük Janky tábornok és Vitéz Rátvay ezredes. A kötélhúzó versenyt épügy, mint a stafétát a 9. század nyerte. Utána Janky tábornok a legénységnek és tisztikarnak, különösen a rendszóknak szíves köszönetet mondott, majd Sroy ezredessel autón elmentek. A sportversenyt gépjárművel és kézigyűrűs harcászati gyakorlat fejezte be.

A szerbek ezrével hurcolják el a vendeket.

Szentgyörgy, szept. 27. (M. T. I.) A szerbek mindazokat, akik a határmegállapító bizottság előtt a Magyarországtól való elszakításuk ellen utakoztak, hazafias magatartásúként üldözik. Több ezer embert elfogtak, akiket ütegelnek és babár módon kínolnak. Eddig 700 embert hurcoltak el, de még nem állapították meg a neveket. A szerb kegyetlenkedések a magyarállamhoz szító vend lakosságot még inkább elkeserítették és sokan szöknek át Magyarországra. Az egész lakosság Magyarországtól vár segítséget.

Megindult a kampány.

Budapest, szept. 27. (A M. T. I. magánjelentése) A szerb megszállás alól felszabadult területeken október 30-án lesznek a választások. A kerületekben már folyamatban vannak a választói névjegyzékek összeállítása. Minden kerületben megindult a választási kampány. A kisgazdapárt a jelöljait a szerda esti értekezleten jelölte ki. Az egyes kerületekben már most több jelölt nevére emlegettek.

A magyar követ az osztrák kancellárnál.

Bécs, szept. 27. Az olasz és magyar követ ma este audiencián jelennek meg Schober szövetségi kancellár előtt.

Ki lesz Hegedüs utódja.

Budapest, szeptember 26. Dr. Vaskó Lajos államtitkárnak a kormányzóhoz való megbízást úgy hirdetik, mintha a pénzügyi tárca betöltésénél dr. Vaskó személye is szóba jöhetne. A kisgazdapárt szívesen látná ebben az pozícióban de rokonszenyvel viselkedik Paupera Ferenc iránt is, akit szívesen emlegetnek a pénzügyi tárcára. Kállay Tiborról az a párt felfogása, hogy ő tovább folytatná, Hegedüs Ferenc politikáját, ami az adott esetben nem válnék az ország előnyére.

Közgazdaság.

Budapest, szept. 27. (Tozsedazárka: a vau-apiroca.) Napol: order 1910-30, dollár 610-20, frank — — — —, orosz 570-80, lira 2850-2950 osztrák korona 36 1/4-37 1/4, Romanov rubel 28 1/2-29 1/2, lei 550-70, szokol 652-662, dnir 1040-50, lengyel marka 12-13, avajci frank 95-105

Kifizetések: Amszterdam 192-88, Bukarest 480-510, Kónsztánsz, 10800-11200, Kriztiania 7200-8000, London 2200-3000, Berin 560-70.

Stockholm 13500-900, Zürich 10400-600, Bécs 325-335, Záráb 256-70

Zürich, szept. 27. (Zárlat) Berlin 530, Hollandia — — — Newyork —, London —, Páris —, Milánó — —, Prága — — Budapest 90 Záráb 260. Bukarest 490-510, Bécs 47, osztrák bélyegzet 35

Kiadó és lapkiadó: a „Független Magyarország” kiadóvállalat, mint bt.

R. Halasi Kereskedelmi Bank r. t.

Zsidópusztán, a Rosenberg Dező birtoka mellett lévő Csik-féle 70 holdas, Morava szőlőteleppel határos Herédi Katalin féle 10 holdas, Szegedi Lipót birtoka mellett lévő Csonka Sándor-féle 9 holdas és Nagy Imre Kökény-féle 2 és fél holdas ingatlanát, továbbá Borotán Mikákovics és Sétáló között fekvő Hornyák Márton féle 12 holdas ingatlanát, Vinkó birtokával szemben fekvő Kriskó Jánosné 12 holdas, végül Dobranovicsné szomszédságában lévő Markovics István féle 10 holdas ingatlanát eladja. A Herédi Katalin és Hornyák féle ingatlanokon szép akácok van.

Első bajai Tömörfa-butorgyár Pollák József

Telefon 104. Városi raktár Szt István-tér Gyár: Vau-tálimar raktárral szemben

Butor árverés.

Teljesen jókarban lévő barokk háló szoba berendezés és egyéb ingóságok szept. 28-án szerdán d. e. II órakor önkéntes árverésen elfognak adani Kossut Lajos-utca II.

Eladó

Tégla, épületfa és különböző építkezési anyagok; gázcsövek minden méretben, fayanc-lapok, egy teljes gőzmosóda berendezés, egy nagy Meteor-kályha stb. a Gőzfürdő épületben.

Friss CEMENT érkezett

GRÜNHUT MIKSA SPITZER-FÉLE TÉGLA ÉS CEMENTÁRU GYÁRA BAJA. Posványosi-ut.

Makói vöröshagyma

egészséges árú 100 kg.-onként 1650 K-ért kapható Steiner Aladár cukorkaüzletében.

Az aprított

parkett (tölgy) tűzifa 100 kg. ára

140 magyar korona.

Vasuton érkezett új szaraz lenyőfa deszkák, lécek, stálik. Bohn féle tetőcserép, valamint különböző méretű épülettak

olcsó árban beszerezhetők a Bachrach Elemér lakkereskedésében Baján, Tóth Kálmán-u. Tárhez telephelyén

Ejjeli inspekeiós szept. hó 26-tól okt. hó 3-ig reggeli fél 8 óráig és vasárnap délután nyitva LOVASSY ÖDÖN GYÖRVSZERTÁR

Gyapjú-fonál minden színben jutányosan Pelóti-utca 44. Rózsa-ház.